

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง การคัดลายมือ ๑

ครูผู้สอน ครูอนุชา อินทร์พ่วง

เรื่อง การคัดลายมือ ๑

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑) บอกหลักการตัดลายมือได้

๒) ตัดลายมือตามหลักการของการตัดลายมือได้

๓) เห็นความสำคัญของการตัดลายมือและภูมิใจ

ในอักษรไทย

เขียนลายมือ / มีหลัก / รู้จักนั่ง
ตัวต่อตั้ง / ตรงแนบ / ถูกแบบอย่าง
จับดินสอ / ปากกา / ถูกท่าทาง
สมุดวาง / พลาบแผ่ง / แล้วยิ่งแล

ค่อยเขียนไป / ให้งาม / ตามส่วนลัด
ช่องไฟจัด / วัตถุประสงค์ / ระยะแน
สระหรือ / เครื่องหมาย / อ้าย้ายแปร
ตั้งใจแน / มีระเบียบ / เรียบร้อยเออ

เขียนลายมือ / มีหลัก / รู้จักนั่ง
ตัวต่อตั้ง / ตรงแนบ / ถูกแบบอย่าง
จับดินสอ / ปากกา / ถูกท่าทาง
สมุดวาง / พลาบแผ่ง / แล้วยิ่งแล

ค่อยเขียนไป / ให้งาม / ตามส่วนลัด
ช่องไฟจัด / วัตถุประสงค์ / ระยะแน
สระหรือ / เครื่องหมาย / อ้าย้ายแปร
ตั้งใจแน / มีระเบียบ / เรียบร้อยเออ

เขียนลายมือมีหลักรู้จักนั่ง
ตัวต้องตั้งตรงแนบถูกแบบอย่าง
จับดินสอปากกาถูกท่าทาง
สมุดวางพลาางแผ่งแล้วเล็งแล

ค่อยเขียนไปให้ตามส่วนลัด
ช่องไฟจัดวรรคระยะแน่
สระหรือเครื่องหมายอย่าย้ายแปร
ตั้งใจแน่มิระเบียบเรียบร้อยเอย

การคัดลายมือให้ถูกต้องตามหลักการเขียน
คำไทย คือ เขียนตัวอักษรไทยถูกต้อง อ่านง่าย
มีช่องไฟ มีวรรคตอน ตัวอักษรเสมอกัน
วางพยัญชนะ สระและวรรณยุกต์ให้ถูกต้องที่
ตัวสะกด การันต์ ถูกต้อง และลายมือสวยงาม

ลักษณะการนั่งที่ถูกต้อง

๑. หันหน้าเข้าหาโต๊ะ

การนั่งเอียงอาจทำให้หลังคด

๒. แขนทั้ง ๒ ข้าง วางอยู่บนโต๊ะ
ประมาณ ๓ ใน ๔ ของความยาว
ระหว่างศอกกับข้อมือพอดีกับ
ขอบโต๊ะ ข้อศอกต้องไม่กางออก
หรือแนบตัวมากเกินไป

๓. กระดาษต้องวางให้ตรง
ไว้หน้าผู้เขียน

๔. จับดินสอหรือปากกาพอเหมาะ
ไม่แน่นเกินไป นิ้วชี้กับนิ้วหัวแม่มือ
จะประคองดินสอ หรือปากกา
ร่วมกับนิ้วกลาง มือจะพักอยู่บน
นิ้วนางและนิ้วก้อย

๕. ขณะคัดลายมือ แขน มือ
และนิ้วมือจะต้องเคลื่อนไหว
ให้สัมพันธ์กัน

หลักการ

คัดลายมือ

๑. สัดส่วนของตัวอักษรแบ่งเป็น ๔ ส่วน

๒. หัวกลมมีขนาด ๑ ส่วน

๓. หัวของ ข ช เป็นหัวหมวดหักหน้าบน
และ ซ ฌ ฌ ๓ หัวหมวดหยัก - โคงหน้าบน

๔. เส้นที่ลากจากหัวตรงในแนวตั้ง
ยกเว้น ค ค จ ฐ ฒ ด ต ล ส เป็นเส้นเฉียง

๕. เส้นบนหักมุมเป็นจั่วหรือเส้นโค้ง มีขนาด ๑ ส่วน

๖. เส้นล่างตรงแนวเดียวกับเส้นบรรทัด
หรือเป็นเส้นโค้งเล็กน้อย

๗. หาง ป ฟ ผ เป็นเส้นตรงยาวไม่เกิน ๒ ส่วน

๘. ส่วนหาง ช ซ ศ ส เป็นเส้นทแยงมุม
ยาวไม่เกิน ๒ ส่วน

๙. ส่วนล่างของ ฎ ฏ ฐ เลยตัวอักษร
ลงมา ๒ ส่วนและกว้างเท่าตัวอักษร

๑๐. เชิง ญ อยู่ในส่วนที่ ๑ ล่าง
และกว้างเท่าส่วนหลัง

๑๑. ไล้ ษ อยู่ในส่วนที่ ๒

๑๒. ขนาดของตัวอักษรโดยทั่วไป
มีความกว้างครึ่งหนึ่งของความสูง

ไม่รวมหางและเชิง ยกเว้น ข ๗ ช ๗

กว้างครึ่งหนึ่งของตัวอื่น ๆ

ตัวอักษรที่เหมือนสองตัวติดกัน

ได้แก่ **ณ ญ ฒ ณ**

ตัวหน้ากว้างครึ่งหนึ่งของความสูง

ตัวหลังกว้างครึ่งหนึ่งของตัวหน้า

๑๓. สระ ใ ใ โ สูงเลยตัวอักษรขึ้นไปไม่เกิน ๒ ส่วน

๑๔. สระ อุ อุ อยู่ใต้ตัวอักษร อยู่ในส่วนที่ ๒

๑๕. สระทุกตัว อยู่ในส่วนที่ ๒ บน

๑๖. ส่วนขวาสุดของสระ วรรณยุกต์
และเครื่องหมายต่าง ๆ อยู่ตรงกับเส้น
ของพยัญชนะที่เกาะ

ยกเว้น ถ้าอยู่กับพยัญชนะที่มีหาง

ได้แก่ **ป ฟ ฝ**

ให้เขียนสระ วรรณยุกต์

และเครื่องหมาย เยื้องมาข้างหน้า

๑๗. สระ อี ลากขีดลงมาแตะปลายสระ อี

๑๘. สระ อือ เขียนเหมือนสระ อี เพิ่ม ๑ ขีดด้านใน

๑๙. สระ อือ มีวรรณยุกต์
ให้ใส่วรรณยุกต์ไว้ตรงกลาง

การคัดลายมือเป็นการฝึกสมาธิและความตั้งใจ
ฝึกความเป็นระเบียบ และความเป็นผู้มีศิลปะ

การคัดลายมือถูกต้องตามแบบอักษรไทย

เป็นการปลูกฝังให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจ

ในความเป็นชาติไทยที่มีตัวอักษรเป็นของเราเอง

เมื่อนั้น
พระกริ้วโกรธาพลาบว่าไป
อุเหม่ตาเต๋านี้เจ้าเล่ห์
และเลียมเทียมเล่นเจรจา
ถึงตัวเราเล็กก็เหล็กเพชร
ปั้นเจ้อเย้อหยิ่งเป็นพันไป
ว่าพลาบทางขึ้นธนูศิลป์
พาดสายหมายล้างชีวิต
ศรทรงองค์พระกุมารา
ไม่สังหารผลาญชีพชีวล้าย

พระนารายณ์ธิเบศร์เคืองชดอชฌาล้าย
คนอะไรที่ไหนดี้หยาบซ่า
เฉโกโว้วเว้นักหนา
จะเป็นผัวแม่ข้าหรือว่าไร
ไม่ขามเข็ดพวกตาอย่าสงสัย
ผู้ใหญ่แสนรู้มาสู้กัน
ฟ้าดินสะเทือนเลื่อนลั่น
ผาดแผลงไปปล้นทันใด
กลายเป็นมาลาแลไสว
พระกุมารโกรธใจเป็นโกสีย์

เมื่อนั้น

เห็นศรกุมารชาญฤทธิ

วิปริตผิดเพศไม่เคยพบ

คิดพลางทางเสีียงศิลป์ชัย

แม่หนักุมารมิใช่โอรสา

ขอให้ศรสิทธิ์ฤทธิ

แม่หนักเป็นลูกน้อยนางโฉมฉาย

เสีียงแล้วขึ้นศรอรอนราญ

ศรทรงองค์พระไชยเชษฐ

กลับเป็นแอมไอชโกชนา

องค์พระไชยเชษฐเรื่องศรี

กลับเป็นมาลีประหลาดใจ

พระปรารภพิศวงสงสัย

เดชะฤทธิไกรธนูนี้

ของนางสุวิญชามารศรี

สังหารกุมารนี้ให้วายปราณ

ให้ศรกลายเป็นทิพย์อาหาร

แผลงไปให้ผลาญกุมารา

อาเพศไม่พานโอรสา

เกลื่อนกลาดดาษดาพนาวัน

เรื่อง ถนอดอกไม้กับเจ้าชายน้อย
เมื่อนั้น

พระนารายณ์รับเบศร์เคื่องบัง
อัญญาสัย

พระกรวิโกราพลงว่าไป
คนอะไรที่เหน็ดเหนื่อย
อหิวตาศาเมื่อนั้นเจ้าเล่ห์
เนิกเวเวเนกหนา
และเลียมเทียมเล่นเจรจา
จะเป็นผู้แม่ข้าหรือว่าไร
ถึงตัวเราเล็กก็เหลกเพชร
ไม่ขามเข็ดพวกตาอย่าส่งสัย

บทบาทครู

๑. ครูให้คำแนะนำนักเรียนเพิ่มเติม
๒. ครูให้นักเรียนเลือกบทประพันธ์จากเรื่อง หนูดอกไม้กับเจ้าชายน้อยมาคัดลายมือ

บทบาทนักเรียน

๑. หากนักเรียนไม่เข้าใจให้สอบถามคุณครูและใช้ถ้อยคำสุภาพ
๒. นักเรียนเลือกบทประพันธ์จากเรื่อง หนูดอกไม้กับเจ้าชายน้อยแล้วคัดลายมือ
๓. ตั้งใจทำงาน ไม่รบกวนสมาธิผู้อื่นและมีมารยาทในการอ่านและเขียน

เจ้าชายน้อย “นพราชฉนิเบศร์” ผู้เก่งกล้า ท่องเที่ยวป่าพบ “ไชยเชษฐา” แสนสงสัย
“ศรีศิลป์ไม่กินกัน” ประหลาดใจ เรื่องแปลกใหม่หลาดสีสิ้นวรรณคดี

สิ่งที่ต้องเตรียมในชั่วโมงต่อไป

๑. บทอ่าน เรื่อง วรรณคดีมีค่าแท้
๒. สมุดคัดลายมือ

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การคัดลายมือ ๒

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

